

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

zo 7. decembra 2017*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Právne postavenie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom – Smernica 2003/109/ES – Článok 12 – Prijatie rozhodnutia o vyhostení voči osobe s dlhodobým pobytom – Skutočnosti, ktoré sa majú zohľadniť – Vnútroštátna právna úprava – Nezohľadnenie týchto skutočností – Zlučiteľnosť“

Vo veci C-636/16,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 1 de Pamplona (Provinčný správny súd č. 1 Pamplona, Španielsko) z 2. decembra 2016 a doručený Súdnemu dvoru 9. decembra 2016, ktorý súvisí s konaním:

Wilber López Pastuzano

proti

Delegación del Gobierno en Navarra,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predseda ôsmej komory J. Malenovský, sudcovia M. Safjan a M. Vilaras (spravodajca),

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Wilber López Pastuzano, v zastúpení: E. Santos Huamán a J. L. Rodríguez Candela, abogados,
- španielska vláda, v zastúpení: M. J. García Valdecasas Dorrego, splnomocnená zástupkyňa,
- Európska komisia, v zastúpení: C. Cattabriga a S. Pardo Quintillán, splnomocnené zástupkyne,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: španielčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 12 smernice Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom (Ú. v. EÚ L 16, 2004, s. 44; Mim. vyd. 19/006, s. 272).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pánom Wilberom Lópezom Pastuzanom na jednej strane a Delegación del Gobierno en Navarra (zastúpenie vlády autonómneho spoločenstva Navarra, Španielsko) na strane druhej vo veci rozhodnutia, ktoré 29. júna 2015 prijalo uvedené zastúpenie vlády a ktorým sa nariaďuje vyhostenie pána Lópeza Pastuzana zo španielskeho územia (ďalej len „rozhodnutie z 29. júna 2015“).

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Podľa odôvodnenia 16 smernice 2003/109:

„Osoby s dlhodobým pobytom požívajú zvýšenú ochranu proti vyhosteniu. Táto ochrana sa zakladá na kritériách určených rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva. K zaručeniu ochrany proti vyhosteniu členské štáty poskytujú účinné opravné prostriedky“.

- 4 Článok 12 ods. 1 až 3 smernice 2003/109 znie:

„1. Členské štáty môžu rozhodnúť o vyhostení osoby s dlhodobým pobytom, len ak predstavuje skutočnú a dostatočne vážnu hrozbu pre verejný poriadok alebo bezpečnosť štátu.

2. Rozhodnutie uvedené v [odseku] 1 nesmie byť založené na ekonomických dôvodoch.

3. Pred prijatím rozhodnutia o vyhostení osoby s dlhodobým pobytom, členský štát zohľadní tieto faktory:

- a) dĺžku pobytu na jeho území;
- b) vek príslušnej osoby;
- c) dôsledky pre príslušnú osobu a rodinných príslušníkov;
- d) spojenie s krajinou pôvodu [väzbu s krajinou pobytu – *neoficiálny preklad*] alebo stratu spojenia [väzby – *neoficiálny preklad*] s krajinou pôvodu.

...“.

Španielske právo

- 5 Ley Orgánica 4/2000 sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (organický zákon 4/2000 o právach a slobodách cudzincov v Španielsku a ich spoločenskej integrácii) z 11. januára 2000 (BOE č. 10 z 12. januára 2000) v znení uplatniteľnom v spore vo veci samej (ďalej len „organický zákon 4/2000“) v hlave III upravuje „priestupky v oblasti týkajúcej sa práva cudzincov a súvisiaci systém sankcií“.

6 Článok 57 nachádzajúci sa v tejto hlave III znie:

„1. Ak sa priestupku dopustia cudzinci a ak predmetné konanie možno posúdiť ako ‚veľmi závažné‘ alebo ‚závažné‘ v zmysle článku 53 ods. 1 písm. a), b), c), d) a f) tohto organického zákona, možno s prihliadnutím na zásadu proporcionality v príslušnom správnom konaní a na základe odôvodneného rozhodnutia, ktoré posúdi skutočnosti, ktoré zakladajú priestupok, nahradiť pokutu vyhostením zo španielskeho územia.

2. Dôvodom na vyhostenie je aj skutočnosť, že pred príslušným správным konaním bol cudzinec odsúdený v Španielsku alebo v zahraničí za úmyselný trestný čin, ktorý je v Španielsku kvalifikovaný ako prečin, za ktorý sa ukladá trest odňatia slobody s dolnou hranicou najmenej jeden rok, okrem prípadu, že predchádzajúce odsúdenia v trestnom konaní boli z jej registra trestov vymazané.

3. Sankciu vyhostenia nemožno v žiadnom prípade uložiť spolu s pokutou.

4. Vyhostenie má vždy za následok zánik akéhokoľvek povolenia oprávnené sa zdržiavať v Španielsku, ako aj ukončenie akéhokoľvek konania, ktorého predmetom je vydanie povolenia vyhosteného cudzinca na pobyt alebo jeho pracovného povolenia v Španielsku. Rozhodnutie o vyhostení je však možné zrušiť v prípadoch stanovených zákonom.

...

5. Okrem prípadu, že ide o priestupok uvedený v článku 54 ods. 1 písm. a), alebo ak počas jedného roka dôjde k opakovanému spáchaniu toho istého priestupku, za ktorý je možné uložiť sankciu vyhostenia, sankciu vyhostenia nemožno uložiť cudzincom, ktorí sa nachádzajú v týchto situáciách:

...

b) majú dlhodobý pobyt. Pred prijatím rozhodnutia o vyhostení osoby s dlhodobým pobytom sa zohľadní dĺžka jej pobytu v Španielsku a vytvorená väzba [so Španielskom], vek dotknutej osoby a dôsledky pre dotknutú osobu a jej rodinných príslušníkov a väzba s krajinou, do ktorej má byť vyhostená.

...“.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 7 Podľa informácií vnútroštátneho súdu pán López Pastuzano, kolumbijský štátny príslušník, získal 13. októbra 2013 povolenie na dlhodobý pobyt v Španielsku. Dňa 29. apríla 2014 bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní dvanásť mesiacov a na trest odňatia slobody v trvaní troch mesiacov. Dňa 27. januára 2015 nastúpil na výkon trestu do Centro Penitenciario Pamplona I (Ústav na výkon trestu odňatia slobody Pamplona I, Španielsko). Následne bolo voči jeho osobe začaté správne konanie o vyhostení.
- 8 Po ukončení tohto konania zastúpenie vlády autonómneho spoločenstva Navarra prijalo rozhodnutie z 29. júna 2015. Toto rozhodnutie zahŕňa zákaz vstupu na územie Španielska počas piatich rokov a odňatie povolenia na dlhodobý pobyt. Rozhodnutie sa zakladalo na podmienkach uplatnenia dôvodu na vyhostenie uvedeného v článku 57 ods. 2 organického zákona 4/2000.
- 9 Dňa 28. septembra 2015 pán López Pastuzano podal proti tomuto rozhodnutiu žalobu na Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 1 de Pamplona (Provinčný správny súd č. 1 Pamplona, Španielsko).

- 10 Vnútroštátny súd uvádza, že v španielskom právnom poriadku existujú dva rôzne spôsoby administratívneho vyhostenia cudzieho štátneho príslušníka, a to jednak vyhostenie na základe trestu uloženému osobe, ktorá sa dopustí viacerých priestupkov, uvedené v článku 57 ods. 1 organického zákona 4/2000, a jednak vyhostenie ako zákonom stanovený dôsledok vyplývajúci z odsúdenia na trest odňatia slobody s dolnou hranicou najmenej jeden rok za úmyselný trestný čin podľa článku 57 ods. 2 tohto organického zákona.
- 11 Podľa vnútroštátneho súdu článok 57 ods. 5 organického zákona 4/2000 preberá do španielskeho práva článok 12 smernice 2003/109 a ukladá povinnosť zohľadniť pred prijatím rozhodnutia o vyhostení osoby s dlhodobým pobytom osobné okolnosti tejto osoby, a to dĺžku jej pobytu v Španielsku a väzby, ktoré si vytvorila s týmto členským štátom, jej vek, dôsledky pre dotknutú osobu a jej rodinných príslušníkov, ako aj väzby s krajinou, do ktorej má byť vyhostená.
- 12 Vnútroštátny súd uvádza, že pojem „sankcia vyhostenia“ uvedený v článku 57 ods. 5 organického zákona 4/2000 bol vyložený prevažne judikatúrou Tribunales Superiores de Justicia (Vyššie súdy, Španielsko) v tom zmysle, že sa vzťahuje len na rozhodnutia o vyhostení, ktoré boli prijaté ako sankcie za niektoré priestupky, a nie na rozhodnutia prijaté voči osobe s dlhodobým pobytom, ktoré boli odsúdené na trest odňatia slobody s dolnou hranicou najmenej jeden rok.
- 13 V prejednávanej veci, keďže pán López Pastuzano bol odsúdený na trest odňatia slobody na viac ako jeden rok, rozhodnutie z 29. júna 2015 zdôrazňuje, že v tomto prípade vyhostenie nepredstavuje sankciu za spáchanie priestupku, takže článok 57 ods. 5 organického zákona 4/2000 nemožno uplatniť.
- 14 Vnútroštátny súd sa preto domnieva, že na vyriešenie veci, o ktorej rozhoduje, musí zistiť, aký je rozsah ochrany osôb s dlhodobým pobytom proti vyhosteniu stanovenej v článku 12 smernice 2003/109. Konkrétne musí zistiť, či pojem „rozhodnutie o vyhostení“ v zmysle tohto článku sa má chápať tak, že sa vzťahuje na všetky správne rozhodnutia o vyhostení bez ohľadu na ich povahu a právne formy ich prijatia, a či uvedený článok je zlučiteľný s ustanovením, akým je článok 57 ods. 5 organického zákona 4/2000, ktorý obmedzuje ochranu proti vyhosteniu osôb s dlhodobým pobytom na osobitný druh správneho rozhodnutia o vyhostení, s výnimkou ostatných rozhodnutí.
- 15 Za týchto podmienok Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 1 de Pamplona (Provinčný správny súd č. 1 Pamplona, Španielsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 12 smernice 2003/109 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide vo veci samej, a judikatúre obsahujúcej jej výklad, ktorá nestanovuje uplatnenie podmienok ochrany štátneho príslušníka [tretieho štátu] s dlhodobým pobytom proti vyhosteniu na všetky správne rozhodnutia o vyhostení, nezávisle od právnej povahy alebo formy tohto opatrenia, ale obmedzuje rozsah týchto podmienok len na konkrétnu formu vyhostenia?“

O prejudiciálnej otázke

O prípustnosti

- 16 Španielska vláda vo svojich písomných pripomienkach predložených Súdnemu dvoru tvrdí, že vnútroštátna judikatúra, ktorú uvádza vnútroštátny súd, je menšinová a že viacero Tribunales Superiores de Justicia (Vyššie súdy) sa domnieva, že opatrenie o vyhostení stanovené v článku 57 ods. 2 organického zákona 4/2000 nemožno v nijakom prípade automaticky prijať voči cudzím štátnym príslušníkom, ktorí majú povolenie na dlhodobý pobyt, ale že pred jeho prijatím sa musia posúdiť kritériá stanovené v odseku 5 písm. b) tohto článku. Táto vláda dodala, že z dvoch nedávnych rozsudkov Tribunal Constitucional (Ústavný súd, Španielsko) vyplýva, že ochrana základných práv

dotknutej osoby, požadovaná španielskou ústavou, ukladá povinnosť zohľadniť pred prijatím opatrenia o vyhostení voči cudziemu štátnemu príslušníkovi s dlhodobým pobytom jeho osobnú a rodinnú situáciu.

- 17 Za týchto podmienok španielska vláda usudzuje, že otázka položená vnútroštátnym súdom sa v skutočnosti netýka výkladu práva Únie, ale vnútroštátneho práva.
- 18 V tejto súvislosti však treba konštatovať, že prejudiciálna otázka, ako ju položil vnútroštátny súd, sa netýka výkladu španielskeho práva, kde Súdny dvor nemá právomoc rozhodnúť, ale výkladu práva Únie, ktorý spadá do právomoci Súdneho dvora.
- 19 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom v rámci právnej úpravy a skutkových okolností, ktoré tento súd vymedzí na vlastnú zodpovednosť a ktorých správnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať, platí pritom prezumpcia relevantnosti. Zamietnutie návrhu vnútroštátneho súdu Súdny dvorom je možné len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá žiadnu súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (pozri najmä rozsudky z 24. júna 2008, *Commune de Mesquer*, C-188/07, EU:C:2008:359, bod 30 a citovanú judikatúru, ako aj z 21. mája 2015, *Verder LabTec*, C-657/13, EU:C:2015:331, bod 29).
- 20 V prejednávanej veci z vysvetlení vnútroštátneho súdu jednak vyplýva, že na prijatie rozhodnutia z 29. júna 2015 sa príslušný vnútroštátny orgán opieral o výklad článku 57 ods. 5 organického zákona 4/2000, podľa ktorého sa toto ustanovenie neuplatňuje v prípade, akým je prípad pána Lópeza Pastuzana, a jednak, že k tomuto výkladu sa priklonila minimálne časť príslušných vnútroštátnych súdov.
- 21 Za týchto podmienok nie je zjavné, že by požadovaný výklad práva Únie nemal súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, alebo že by išlo o hypotetický problém. Prejudiciálna otázka je preto prípustná.

O veci samej

- 22 Vnútroštátny súd sa svojou otázkou v podstate pýta, či sa má článok 12 ods. 3 smernice 2003/109 vykladať v tom zmysle, že bráni takej právnej úprave členského štátu, ktorá v zmysle, ako ju vykladá časť súdov tohto štátu, nestanovuje uplatnenie podmienok ochrany štátneho príslušníka tretieho štátu s dlhodobým pobytom proti vyhosteniu na všetky správne rozhodnutia o vyhostení nezávisle od právnej povahy alebo formy tohto opatrenia.
- 23 Treba uviesť, že podľa judikatúry Súdneho dvora hlavným cieľom smernice 2003/109 je integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa dlhodobo usadili v členských štátoch (rozsudky z 26. apríla 2012, *Komisija/Holandsko*, C-508/10, EU:C:2012:243, bod 66, ako aj z 2. septembra 2015, *CGIL a INCA*, C-309/14, EU:C:2015:523, bod 21).
- 24 Na tieto účely, ako uvádza odôvodnenie 16 uvedenej smernice, normotvorca Únie usúdil, že na osoby s dlhodobým pobytom by sa mala vzťahovať zvýšená ochrana proti vyhosteniu.
- 25 Podľa článku 12 ods. 1 smernice 2003/109 členské štáty môžu teda rozhodnúť o vyhostení osoby s dlhodobým pobytom, len ak predstavuje skutočnú a dostatočne vážnu hrozbu pre verejný poriadok alebo bezpečnosť štátu.

- 26 Okrem toho článok 12 ods. 3 tejto smernice uvádza, že pred prijatím rozhodnutia o vyhostení štátneho príslušníka tretieho štátu s dlhodobým pobytom členskej štáty zohľadnia dĺžku pobytu na ich území, vek dotknutej osoby, dôsledky pre dotknutú osobu a jej rodinných príslušníkov, ako aj väzby s krajinou pobytu, alebo stratu väzby s krajinou pôvodu. Neexistuje teda rozdiel, či je takéto opatrenie prijaté ako sankcia v správnom konaní, alebo či ide o dôsledok vyplývajúci z odsúdenia v trestnom konaní.
- 27 Navyše Súdny dvor už vo svojom rozsudku z 8. decembra 2011, Ziebell (C-371/08, EU:C:2011:809, body 82 a 83), zdôraznil, že prijatie takej opatrenia nemožno nariadiť automaticky v nadväznosti na odsúdenie v trestnom konaní, ale vyžaduje posúdenie každého jednotlivého prípadu, ktoré musí najmä zahŕňať skutočnosti uvedené v odseku 3 tohto článku.
- 28 Rozhodnutie o vyhostení nemožno teda prijať voči štátnemu príslušníkovi tretieho štátu s dlhodobým pobytom len z dôvodu, že bol odsúdený na trest odňatia slobody s dolnou hranicou najmenej jeden rok.
- 29 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položenú otázku odpovedať, že článok 12 smernice 2003/109 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej právnej úprave členského štátu, ktorá – tak ako ju vykladá časť súdov tohto štátu – nestanovuje uplatnenie podmienok ochrany štátneho príslušníka tretieho štátu s dlhodobým pobytom proti vyhosteniu na všetky správne rozhodnutia o vyhostení nezávisle od právnej povahy alebo formy tohto opatrenia.

O trovách

- 30 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

Článok 12 smernice Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom, sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej právnej úprave členského štátu, ktorá – tak ako ju vykladá časť súdov tohto štátu – nestanovuje uplatnenie podmienok ochrany štátneho príslušníka tretieho štátu s dlhodobým pobytom proti vyhosteniu na všetky správne rozhodnutia o vyhostení nezávisle od právnej povahy alebo formy tohto opatrenia.

Podpisy